

Slecht zicht op leningen en garanties

De gemeente Amsterdam en de stadsdelen verstrekken leningen en garanties als dit voor het publiek belang nodig wordt gevonden. In totaal staat bijna € 1 miljard aan leningen uit en is voor bijna € 11 miljard aan garanties verstrekt. Het blijkt voor de gemeente lastig om een goed inzicht te geven in het gevoerde beheer. De onderzochte diensten en stadsdelen kunnen vaak slechts met veel moeite aangeven hoe het beheer wordt uitgevoerd. Informatie voor de gemeenteraad over nieuwe én bestaande leningen en garanties geeft te weinig inzicht in de samenstelling, omvang en risico's. Dit schrijft de rekenkamer in haar rapport *Slecht zicht op leningen en garanties*.

Achtergrondinformatie

De Rekenkamer Amsterdam onderzocht het beheer van leningen en garanties bij zes gemeentelijke diensten en twee stadsdelen (West en Nieuw-West). De € 1 miljard aan uitstaande leningen bevat zowel leningen aan voormalige gemeentelijke onderdelen (zoals het GVB) als leningen aan woningcorporaties en instellingen met een publieke functie. Sinds 2007 heeft de gemeente voor bijna € 230 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt. Van de € 11 miljard verstrekte garanties bestaat het overgrote deel uit de deelname in waarborgfondsen voor sociale woningbouw en eigen woningen.

Omvang verliezen aanzienlijk maar relatief beperkt

Sinds 2007 heeft de gemeente € 4,9 miljoen aan verliezen geleden op uitstaande leningen en garanties. Gezien de omvang van uitstaande leningen en garanties en het onvoldoende geborgde beheer vallen deze (weliswaar aanzienlijke) verliezen op zich mee. Problemen met leningen en garanties leiden in de praktijk niet altijd direct tot verliezen. De gemeente kan bijvoorbeeld de lening verhogen of de financiële problemen oplossen door extra subsidie te verstrekken. Zo heeft de gemeente € 4,6 miljoen aan subsidies verstrekt om leningen af te lossen of zijn bestaande leningen en garanties verhoogd.

Huidige grote risico's van € 16,5 miljoen deels vermijdbaar bij goed beheer

Momenteel loopt de gemeente bij € 16,5 miljoen aan leningen een verhoogd risico op financiële schade. Om deze schade te beperken voert de gemeente onderhandelingen met betrokken partijen. Bij een gedeelte van deze leningen en garanties vindt de rekenkamer dat goed beheer de huidige problemen voor de gemeente had kunnen beperken of voorkomen.

Gemeenteraad krijgt te weinig informatie over leningen en garanties

Bij het vernieuwen van leningen of het omzetten van garanties in leningen is het niet vanzelfsprekend dat het college de gemeenteraad informeert. De informatie over bestaande leningen en garanties is in de jaarstukken zeer beperkt en weinig inzichtelijk. De informatie over risico's is beperkt en soms gedateerd.

Conclusies en aanbevelingen

De rekenkamer vindt meer structurele aandacht voor het beheer van leningen en garanties nodig. De rekenkamer doet hiervoor vijf aanbevelingen. Het college van burgemeester en wethouders heeft aangegeven de aanbevelingen te willen overnemen.